

Ministerie van Financiën
T.a.v. de heer ir. J.R.V.A. Dijsselbloem
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Rotterdam, 10 augustus 2015

Betreft: Reactie op consultatie ontwerp Wet aanvullende maatregelen accountantsorganisaties

Geachte heer Dijsselbloem,

Graag maakt Ernst & Young Accountants LLP gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van het wetsvoorstel aanvullende maatregelen accountantsorganisaties.

Wij onderschrijven het achterliggende doel van het wetsvoorstel om de kwaliteit van de accountantscontroles te verbeteren en daarmee het vertrouwen in de beroepsgroep als geheel te bewerkstelligen. Het past bij de doorlopende inspanningen van EY om de kwaliteit van haar accountantscontroles te vergroten. Verder hebben wij kennis genomen van de uitgebreide reactie, die door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) is gegeven in haar brief van 10 augustus 2015. Wij onderschrijven de opmerkingen die door NBA zijn gemaakt bij het wetsvoorstel.

EY zet in op versterking van het onafhankelijk intern toezicht en is voortvarend aan de slag gegaan met onder andere het instellen van een Raad van Commissarissen. Deze is recentelijk geïnstalleerd. In het voorliggende wetsvoorstel zit echter een mogelijk knelpunt wat betreft de uitwerking van de versterking van het onafhankelijk toezicht binnen onze internationale structuur, dat wij onder de aandacht willen brengen. Wij pleiten voor toepassing van een vorm van het verlichte structuurregime voor accountantsorganisaties. Hieronder lichten wij dit knelpunt verder toe.

De AFM¹ heeft in haar rapport naar toepasselijkheid van de bepalingen uit het zogenaamde structuurregime verwezen. Ook de governance-maatregelen die de NBA-werkgroep² aanbeveelt, zijn door dat regime geïnspireerd. Bedoeld worden de wettelijke bepalingen inzake de raad van commissarissen bij een grote vennootschap, voor de NV neergelegd in Afdeling 6 van Titel 4 van Boek 2 Burgerlijk Wetboek, de artikelen 2:152 t/m 2:164a BW. Bij het structuurregime is er bij (in beginsel) de hoogste Nederlandse vennootschap in de groep een verplichte raad van commissarissen (RvC) met uitgebreide bevoegdheden.

¹ Uitkomsten onderzoek kwaliteit wettelijke controles Big 4-accountantsorganisaties, AFM, 25 september 2014, blz. 61.

² In het publiek belang. Maatregelen ter verbetering van de kwaliteit en onafhankelijkheid van de accountantscontrole, Werkgroep toekomst accountantsberoep, 25 september 2014.

Het vierde lid van het thans voorgestelde artikel 22a bepaalt dat personen die het dagelijks beleid van de accountantsorganisatie met een zgn. OOB-vergunning bepalen of de personen die belast zijn met het bestuur van het onderdeel van het netwerk waarop het onafhankelijk intern toezicht eveneens betrekking heeft, worden benoemd, geschorst en ontslagen door het orgaan dat belast is met het interne toezicht. Dat is overeenkomstig het eerder genoemde structuurregime.

In het structuurregime is echter ook een gedeeltelijke uitzonderingsbepaling opgenomen (het verlichte structuurregime) voor het geval dat die hoogste Nederlandse vennootschap in de groep een afhankelijke groepsmaatschappij van een buitenlands concern is. In dat geval vindt de wetgever dat het overbrengen van de bevoegdheid tot benoeming, schorsing en ontslag van de bestuurders een te grote ingreep is op het concernbeginsel (zoals dat bijvoorbeeld ook is neergelegd in de Ogem-uitspraak van de Hoge Raad³) dat inhoudt dat een concernleiding bij haar dochters navolging van het concernbeleid kan afdwingen doordat ze het in haar macht heeft de directies van dochtermaatschappijen te schorsen of zelfs te ontslaan.

Het voorstel in het rapport 'In het publiek belang' volgde op een bepaalde manier dit verlichte regime, echter met een bindende voordracht van het toezichthoudende orgaan. Dit voorstel is thans niet in het wetsvoorstel overgenomen. Gezien onze buitenlandse rechtsvorm en de internationale structuur waar wij deel van uitmaken, zouden wij willen bepleiten om het advies van de NBA om de benoeming, schorsing en ontslag van de bestuurders van de Nederlandse topholding te laten bij het orgaan dat de stemrechten heeft, over te nemen.

Het thans voorgestelde lid 5 van artikel 22a geeft enkel de mogelijkheid om aan de AFM een ontheffing te vragen van het vierde lid in het geval (1) de accountantsorganisatie aantoont dat zij daaraan niet kan voldoen en (2) de doeleinden die het stelsel van onafhankelijk intern toezicht beogen te bereiken anderszins worden bereikt. Vanwege de grote mate van diversiteit van de organisatie- en beheersstructuren van de OOB-kantoren stellen wij voor de ontheffingsmogelijkheden niet al te beperkt te maken. Wij omarmen het voorstel van de NBA om de tekst van lid 5 te vereenvoudigen.

Op deze wijze zou de ontheffing toegepast kunnen worden op alle accountantsorganisaties die deel uitmaken van een internationaal netwerk, ongeacht de rechtsvorm. Dit zorgt voor een gelijk speelveld.

Wij verzoeken u om het wetsvoorstel naar aanleiding van onze opmerkingen te herzien. Uiteraard zijn wij gaarne bereid om onze opmerkingen en achterliggende overwegingen nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. J.F.M. Kamphuis RA

³ Hoge Raad 10 januari 1990, NJ 1990, 466.